

„Nekem soha nem volt otthonom”

Óbudai mikroklíma · Krúdy Gyula-émlékszoba és új kiállítások a Kereskedelmi és Vendéglátó-ipari Múzeumban

Ezt a szép-szomorú Krúdy-vallomást választotta állandó kiállításának címéül a Kereskedelmi és Vendéglátó-ipari Múzeum. Most már legalább van egy jelképes otthona az írónak: az óbudai Krúdy-házba költöztetett múzeum vasárnap megnyitotta a Krúdy-émlékszobát, és egy füst alatt centenáriumi Zórád Ernő-tárlattal, zenemű-kereskedelmi kiállítással és a reklámtáblagyűjteményükkel is előrukkoltak.

R. KISS KORNÉLIA

Az egyik legkreatívabb budapesti múzeum, minden túlzás nélkül, a kereskedelmi és vendéglátó-ipari. Talán pont azért alakult így, mert kevés pénzből gazdálkodni, muszáj találmányosnak lenniük. Folyton feszegetik a határaikat, kereskedelem és vendéglátóipar címszó alatt egybegyűjtik a kultúrtörténet elhanyagolt, de kedves és szerethető szeleteit. Úgy látszik, erre igény is van: a tavalyi, nagyon emlékeztető kávé-történeti kiállításuk már túl van egy erdélyi körúton, most éppen Kassa és Pozsony egyezkedik, hogy hová kerüljön legközelebb – meséli Kiss Imre, a múzeum igazgatója, miközben végigvezet minket a megújult óbudai házon. Az udvart, ahol Krúdy padja állt egy fényképfelvetel szerint, most üvegtető fedébe, kávézóasztalokkal. A kortéfas belső udvar viszont megmaradt szabad térnek, a kút kávján még zöl-

den kúsznak felfelé a szőlőindák. – Mikroklímája van a helynek – jegyzi meg Kiss Imre, máshol mindenütt lehullottak már a levelek. Ez a mikroklíma persze más értelemben is igaz a Krúdy-házra. Aki ismeri, tudja, milyen ez a megmaradt darabka Óbuda a tizemeletek árnyékában.

A házban két szobát szenteltek Krúdynak, ez a múzeum állandó kiállítása lesz, és rögtön első pillantásra feltűnik, milyen kevés benne a tárgy. Az egyik leghatalmasabb magyar író úgy múlt ki a világból, szegény, hogy alig maradt utána kézzelfogható emlék. Kiss Imre büszkén mutatja meg azt a néhányat, amit a Petőfi Irodalmi Múzeum adott a kiállítás-hoz: itt van például Krúdy bicskja és pohara. (Végül is tudta az idő, hogy mit kell meghagynia.) Eredeti bútor egyáltalán nem maradt meg, a szobaberendezések mind máshonnan származó, korabeli darabok.

Krúdy úgy múlt ki a világból, szegény, hogy alig maradt utána kézzelfogható emlék

FOTÓ: NAGY BÉLA

A hangsúly így nyilván a fényképes és a szöveges részre kerül, amit nagyon szépen és igényesen oldott meg a múzeum. A kiállítást rendező Saly Noémi neve eleve garancia. Nemcsak azért, mert komoly kutatója a kávéházak és általában a vendéglátóipar történetének, hanem mert olyan írásokban tudja tálni kutatási eredményeit,

amelyekkel ébren is tartja az olvasót. A kiállítás is ilyen lett: sorra veszi az otthonatlan költő otthonait, a „felnőttnapköziket”, vagyis a kávéházakat, kocsmákat, vendéglőket és a szállodákat. Otthonok híján ezek voltak Krúdy életének legfontosabb állomásai. Az óbudai házat életének utolsó éveire utalták ki neki, miután az 1930

után már nemkívánatos szerzőnek számított, és egyre gyengébb szállodákba költözött, míg végül megfeneklett és kikötött, mint Szindbád, Óbudán, más választása nemigen volt. Ekkor készült az a fénykép, amit a kiállításon is láthatunk: Krúdy a ház előtti padon, már öregemberként, mögötte a lánya áll, és a háttérben azért lát-

szik, hogy miért is volt szükségünk ez a ház. Málló vakolat, rozoga ablakkeretek, szinte fel sem ismerni benne ezt az új Krúdy-házat.

De ezek az emlékek megadják az alaphangulatot, és múzeumi szempontból sem rossz, hogy bolyongani lehet a kis szobákban, körbejárható az egész épület. Az újrainvitást a Krúdy-émlékszoba mellett a száz éve született Zórád Ernő képregényrajzoló, grafikus életmű-kiállításával is ünneplik, emellett felkerült a falakra a kibővült reklámtábla-gyűjtemény, megnyílt a zenemű-kereskedelemtől szóló kiállítás, és kint van egy képzőművészeti válogatás is azokból a kortárs alkotásokból, amelyeket korábban a Gerbaud-ház ablakaiban láthattunk adventkor.